

DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA APLICADA

UAB

ASSIGNATURA: Noves Tecnologies Aplicades a l' Educació Especial .

GRUP: Psicopedagogia (assignatura optativa) .

PROFESSORA: Ma. Alejandra Bosco Paniagua .

Crèdits: 4 crèdits – 40 h

Semestre: 1º Curs 2000/01

23239

Finalitats

- Oferir una visió amplia dels possibles papers de les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés educatiu i formatiu de les persones amb necessitats especials.
- Considerar algunes concepcions d'utilització d'aquests recursos tecnològics en els diferents tipus de necessitats especials.
- Desenvolupar propostes d'utilització educativa de recursos tecnològics en els diferents tipus de necessitats especials.
- Desenvolupar el criteri professional dels estudiants per facilitar la presa de decisions sobre l'ús dels recursos tecnològics als diferents contextos educatius.

Temes

- 1) La societat de la informació i el desenvolupament de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació. Implicacions per l' Educació.
- 2) L' informàtica en l' Educació Especial. Dificultats d'aprenentatge, relació, comunicació amb l'entorn de les persones amb necessitats educatives especials.
- 3) Característiques de les aplicacions de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Aspectes físics i lògics.
- 4) Desenvolupament cognitiu de l'alumnat amb necessitats especials i utilització de les aplicacions de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- 5) Aplicacions específiques a les diferents àrees de necessitat.
- 6) Avaluació i investigació d' experiències d' aplicació de noves tecnologies a l' Educació Especial.

Metodologia

El curs es desenvoluparà mitjançant un conjunt d'activitats d'ensenyament i aprenentatge que possibiliten assolir les finalitats educatives proposades.

Les sessions expositives tindran la funció de proporcionar als alumnes un marco teòric ampli que els permetrà situar-se dins de les temàtiques del curs.

Les discussions grupals sobre textos, projectes, experiències o observacions realitzades pels alumnes ajudaran al desenvolupament del seu criteri professional.

Les sessions pràctiques permetran als alumnes utilitzar i analitzar els diferents recursos tecnològics.

Sistema d' Avaluació

L'avaluació serà continua i formativa. Es tindrà en compte tots els treballs desenvolupats no sols aquells suggerits per la professora sinó els que es facin per iniciativa dels alumnes.

L'eix de l'activitat avaluadora serà el projecte de treball que l'alumnat, en grups de tres o quatre persones i amb la tutoria continuada de la professora, portarà a terme per tal d'aprofundir en un determinat àmbit d'interès.

Encara que per la qualificació final es valorarà totes i cada una de les activitats que els estudiants hagin realitzat, les activitats específiques d'avaluació són:

- a) Treballar les lectures mínimes recomanades per cada tema i elaborar de forma individual una ressenya i comentari de com mínim tres dels articles (lectures) proposats.
- b) Desenvolupar les activitats d'anàlisi i pràctiques que es vagin proposant a les classes, i lliurar al menys tres. Hi haurà individuals i grupals.
- c) Elaborar un projecte de treball que podrà desenvolupar-se de forma individual o en grups de tres o quatre persones. Aquest treball ha de reflectir l' integració i comprensió dels temes i problemes tractats a l' assignatura.
- d) Elaboració de una síntesi de dos fulls destacant els aprenentatges més rellevants i autoavaluant el seu procés a l'assignatura.

La assistència a les classes també comptarà a l'avaluació dels estudiants.

En el cas que algú estudiant prefereixi fer examen a les activitats proposades per la professora, aquest podrà versar sobre qualsevol tema dels tractats a l' assignatura, tant teòrics com pràctics.

Bibliografia

AGUILERA, S. (Coord) (1995). Nuevas Tecnologías aplicadas a la discapacidad. Proyectos y experiencias. Madrid: INSERSO.

AGUILERA, S.; SANTOS, A.; MUÑOZ, E. (1991). EL visualizador del habla (VISHA). *Infodidac*, 13.3543.

ALBA, C. (1994) Utilización de los recursos tecnológicos como respuesta a la diversidad. En Sancho, J.M. (coord) *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Horsori.

ALONSO, F. Et al. (1996) Las actividades de formación e investigación y desarrollo del centro de transferencia en informática y Comunicaciones de la Universidad Politécnica de Madrid aplicadas a la discapacidad visual: una experiencia de colaboración institucional entre la Universidad y la Organización Nacional de Ciegos Españoles, *Integración*, 22. pp65-76.

BATTRO, A. (1986) *Computación y Aprendizaje especial*. Buenos Aires: Ateneo.

- COMISIÓN TÉCNICA DEL PROYECTO L.A.O. (1994) **Proyecto L.A.O.** Madrid: fundación ONCE, APANDA, MEC.
- COMUNICACIÓN Y PEDAGOGIA- INFODIDAC (1998), 150. Monográfico sobre Nuevas Tecnologías y Educación Especial. <http://sauce.pntic.mec.es/~alglobal>
- CUESTA, A.M. et al (1996) La informática en la educación de alumnos con necesidades educativas especiales. En J. Ferrés y P. Marqués (coord). **Comunicación Educativa y nuevas Tecnologías.** Barcelona: Praxis
- ESCOIN, J. (1986) **El ordenador al servicio de la integración escolar y social de personas con gran discapacidad.** Barcelona: Patronat Municipal de Disminuïts.
- FERNÁNDEZ DE VILLALTA, M. (1988) **Tecnologías de la información y discapacidad.** Madrid: Fundesco.
- GARCÍA VISO, M. Y PUIG DE LA BELLACASA, R. (1988) **Empleo, discapacidad e innovación tecnológica.** Madrid: Fundesco.
- GÓMEZ M.J.; ALAMILLO, S.; JUNOY, M. (1988). **Posibilidades de aplicación de la informática a la Educación Especial.** Madrid: MEC-CNREE.
- GUZMÁN, A.; JARA, P. (1995). **Síntesis y visualización del habla.** Madrid: MEC.
- HOWELL, R. ; NAVARRO, J. (1997). Ayudas tecnológicas en las aulas de integración de alumnos con necesidades educativas especiales. **Revista de Educación.** 313: 313-324.
- KING, D. (1990). La aplicación del software en la Educación Especial. **Comunicación, Lenguaje y Educación,** 5, 31-46.
- LÓPEZ, J. (1984) Electrónica, informática y ceguera. **Comunicación y Discapacidad.** Informe Fundesco. Madrid: Fundesco.
- MARTÍ, E. (1992) **Aprender con ordenadores en la escuela.** Barcelona: ICE Univ. Barcelona/Horsori.
- MARTÍN, E. Y ESCOIN, J. (1986) **Las nuevas tecnologías: una ayuda eficaz para la integración social del disminuído físico.** Barcelona: Patronat Municipal de Disminuïts.
- MARTÍNEZ, F. J. (1997) TESTAB: un proyecto para hacer realidad el acceso a la información y los fondos bibliotecarios. **Integración,** 24, pp.43-46.
- MONFORT, M. (1994) El desarrollo del lenguaje y el ordenador. **Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología,** XIV, 4, 219-226.
- NAVARRO, J.L. (1997) Medios Informáticos en la intervención logopédica. **2º Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de Actas.** Barcelona: ALE/Univ. Ramón Llull, 131-138.
- P.N.T.I.C. (1992) **Nuevas Tecnologías y necesidades educativas especiales. Orientaciones para la atención a la diversidad.** (vol. I y II). Madrid: MEC.
- PUERTA, C.; SETI, N. L. (1993) **Aplicaciones informáticas y ACNEE.** Castro Urdiales: CEP. Actes de les Jornades d'Informàtica i educació especial (1989) **Informàtica i educació especial.** Barcelona: ICE de la Universitat de Barcelona.
- RUIZ, C.; GÓMEZ, I. (1997) Proyecto MUSA-TIDE. Experimentación realizada con Phonos-Lenguaje. **Fiapas,** 55, I-VIII.
- SÁNCHEZ, R. (1997) **Ordenador y discapacidad.** Madrid: CEPE

SANCHO, J. M. (1995) Desarrollo cognitivo y tecnologías de la información y la comunicación. Una interacción educativa. **Comunicación y Pedagogía**, 131, pp.37-47.

SANCHO, J. M. (coord) (1994) **Para una tecnología educativa**. Barcelona: Horsori.

SUÁREZ, M. D. (1997). Nuevas Tecnologías y Comunicación Aumentativa y alternativa. 2º **Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de Actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramón Llull, 149150.

V.V.A.A. (1991) **Informática y Logopedia**. Cartagena: APANDA.

V.V.A.A. (1991) **Monográfico Nuevas Tecnologías y Discapacidad**. Infodidac.

V.V.A.A. (1992) **Aplicaciones didácticas en el teclado de conceptos**. Madrid: MEC- PNTIC

V.V.A.A. (1995) Nuevas Tecnologías. Educación Especial (I). **Comunicación y Pedagogía-Infodidac**, 131.

V.V.A.A. (1995) Nuevas Tecnologías. Educación Especial (II). **Comunicación y Pedagogía-Infodidac**, 133.

VELASCO, F (1997) Informática y sordera. 2º **Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de Actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramón Llull, 139-147

VENDRELL, J.M. (1997) Informática y afasiología. 2º **Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de Actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramón Llull, 159-161

VIDIELLA, B. (1992) El paper de la informàtica com a dinamitzador del treball de desenvolupament cognitiu i lingüístic: el cas dels alumnes sords. **European Conference about Information Technology in Education: a critical insight**. Barcelona: Universidad de Barcelona.

VON TETZCHNER, S.; MARTISEN, H. (1993) **Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas para la comunicación**. Madrid: Visor.